

ຈົດໝາຍຫົວ

ພລິບ

ກ້າວໃໝ່ກາງວິຈັນແລະ ພັດທາການເກະຕົຮ

DOA
TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

2

ອີກຊອງ

- ດ່ານຕຽວພື້ນທ່າເຮືອຄລອງໃໝ່
ສຸດແຄວນນູຣພາ

10

รายงาน

- ກດລອງປຸກມະພ້າວນ້ຳຂອມ
ບນພື້ນທີ່ດິນລູກຮັງ ຕ.ເຂາະຈຸ້ນ

16

ຈາກໂຕະບວກວ

- ການນຳເຂົາຄ່ວລືສົງ
ກັບກົງໝາຍກັກພື້ນ

ฉีกช่วง

ວັດທະນາ ສຸວໂຮມຄູກ

ປາລຍເດືອນສິງຫາຄມທີ່ຜ່ານມາ ເປັນຫຼັງເວລາຂອງການທບທວນກົງກົມ
ປຶດປັບປະມາລຸນຂອງສ່ວນຮາຈາກ ໃນເດືອນກັນຍານທີ່ຈະລຶງນີ້ ໄນວ່າສຳຄັນການຟັນ
ຂອງຝ່າຍນໂຍບາຍຈະເປັນໄປອ່າງໄຣ ແຕ່ລໍາຮັບຂໍາຮາຈາກປະຈຳແລ້ວຍັງຄົງຕ້ອງປົງປັບທິນ້າທີ່ຕາມກົງກົມທີ່ໄດ້
ຮັບມອນໜາຍອ່າງເຕີມກຳລັງຄວາມສາມາຮັດ ເພື່ອປະໂຍ້ນໜີ້ຂອງປະຊາທິກັນອ່າງໄນ່ສາມາຮັດ
ໜີ້ເລີກເລີ່ມຫຼືປ່ອລ່ອຍໃຫ້ເປັນໄປຕາມຍົດກົມໄດ້

ສໍາຮັບປັບປະມາລຸນ 2566 ການກົງກົມໄດ້ຄວາມຮັບຜິດຂອບຍັງຄົງຕ້ອງຕິດຕາມກົງບັດຕິງານ
ຂອງດ່ານຕຽບພື້ນ ມາຍງານທີ່ເຜົ່າຮັງການເຂົ້າມາແລກກາຮຸດອອກໄປຂອງສັຕຽບພື້ນຈາກການເຄີ່ອນຍ້າຍ
ຂອງສິນຄ້າໃນການຄ້າຮ່ວງປະເທດແລກກາຕິດເຂົ້າມາກັບຜູ້ຄົນທີ່ເດີນທາງໄປມາຮ່ວງປະເທດເຊັ່ນກັນ
ເພື່ອແສງຫາຂໍ້ມູນໃນສຳຄັນການຟັນທີ່ແທ້ຈິງ ນຳມາພັດນາແລກເສີມສ້າງປະລິຫຼິກພາກກົງບັດຕິງານ
ໃຫ້ເກີດປະລິຫຼິກພຸງສູງສຸດກາຍໃຫ້ຂໍອຈຳກັດອັນຫາກຫລາຍ ໂດຍໃນປາລຍເດືອນສິງຫາຄມ “ຈຶກຈອງ”
ມີໂອກາສໄປເຢືອນ “ດ່ານຕຽບພື້ນທ່າເຮືອຄລອງໃໝ່-ສຸດແຄວົນນູ້ຮັກພາ” ສຳຄັນການຟັນໜ້າດ່ານເປັນອ່າງໄຣ
ໂປຣຕິດຕາມໄດ້ໃນ “ຈຶກຈອງ” ລັບນີ້

ດ່ານຕຽບພື້ນທ່າເຮືອຄລອງໃໝ່-

ສຸດແຄວົນນູ້ຮັກພາ

ตราด-คลองใหญ่-เมืองสุดแค้นบูรพา

จังหวัดตราดเป็นจังหวัดชายฝั่งทะเลทางภาคตะวันออกของประเทศไทย มีเนื้อที่ 2,819 ตารางกิโลเมตร ย้อนไปในสมัยโบราณอยุธยา ตราดนับเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก สินค้าที่ส่งออกขายในสมัยนั้นที่เป็นของป่า เช่น เขากวาง หนังสัตว์ ไม้ห้อม และเครื่องเทศต่าง ๆ ล้วนมาจากการค้าชายฝั่งทะเลตะวันออก แต่ในปัจจุบัน จังหวัดตราด โดยลำดิ่งสินค้าผ่านมาตามแม่น้ำเจ้าแม่น้ำมูลออกสู่ปากอ่าวตราด ติดต่อกับจังหวัดจันทบุรีและกัมพูชา

เมื่อ พ.ศ. 2446 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยได้เสียดินแดนให้ประเทศฝรั่งเศส เนื่องจากการตกลงทำสนธิสัญญา กับฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2446 (ร.ศ. 122) ซึ่งทำให้ไทยจำต้องยกดินแดนจังหวัดตราด และเกาะต่าง ๆ ตั้งแต่อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ไปจนถึงเกาะกูด และจังหวัดปัจจันตคีรีเขต หรือเกาะกูด ให้แก่ฝรั่งเศสเพื่อแลกเปลี่ยนให้ฝรั่งเศสอน Kong Tha Phra ออกจากจันทบุรี โดยสัญญาฉบับนี้ได้ให้สัตยาบันต่อกันและมีผลทำให้กองทหารฝรั่งเศสอนออกจากราชอาณาจักรกัมพูชา เมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2447

รัฐบาลไทยได้รับมอบจังหวัดตราดคืนจากรัฐบาลฝรั่งเศสกลับมาเป็นพระราชอาณาเขตตามเดิมใน พ.ศ. 2450 (ร.ศ. 126) ตามสัญญาแบ่งปันดินแดนกันขึ้นใหม่ตามสนธิสัญญาสยาม-ฝรั่งเศส ร.ศ. 125 ทั้งนี้ยังได้กำหนดทั้งหลายรายได้ แหลมลิงลงไปจนถึงเกาะกูดให้แก่รัฐบาลสยาม จะเห็นได้ว่า ในอดีตก่อนที่ไทยจะทำสนธิสัญญากับฝรั่งเศส อำเภอคลองใหญ่เดิมอยู่ในเขตการปกครองของจังหวัดปัจจันตคีรีเขต ซึ่งปัจจุบันคือจังหวัดเกาะกาภงของกัมพูชา หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทำสนธิสัญญากับฝรั่งเศส และยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอคลองใหญ่ เมื่อ พ.ศ. 2455 และยกฐานะเป็นอำเภอคลองใหญ่ เมื่อ พ.ศ. 2502 อยู่ทางตะวันออกของจังหวัดตราด อยู่ห่างจากตัวจังหวัดราว 76 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 50.2 ตารางกิโลเมตร โดยประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอคลองใหญ่ย้ายไปถึงบ้านหาดเล็กเป็นคนไทย ซึ่งยังพบว่ามีคนไทยที่ยังพูดไทยได้ในชีวิตประจำวันหลงเหลืออยู่ในจังหวัดเกาะกาภงที่อยู่ติดกับอำเภอคลองใหญ่ไปถึงกว่าร้อยละ 25 เป็นความทับซ้อนทางด้านภูมิศาสตร์ที่สามารถพบได้ทั่วไปตามพรัตนธรรมระหว่างประเทศไทยและเพื่อนบ้านที่มีพรัตนธรรมติดกัน และเป็นวิถีความสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่นก่อนที่เส้นแบ่งกันอาณาเขตการปกครองจะมาขึ้นแบ่งความสัมพันธ์ระหว่างกัน

ในภาพรวมจังหวัดตราดเป็นจังหวัดชายแดนสุดฝั่งทะเลตะวันออก มีรูปร่างลักษณะคล้ายหัวช้าง อาณาเขตต้านชายแดนติดกับประเทศไทยทั้งทางบกและทางทะเล ยาว 330 กิโลเมตร โดยทางบกติดกับทางจังหวัดของกัมพูชา ได้แก่ อำเภอบ่อไร่ ติดกับบ้านคลองรถัง (ໂຮງຮຄເກະ) อำเภอสำราญ จังหวัดพระตะบอง อำเภอเมืองตราด ติดกับบ้านหมอดา อำเภอเวียงเวลา จังหวัดโพธิสัต และอำเภอคลองใหญ่ ติดกับบ้าน Jamie เยี่ยม อำเภอคลองสีมา จังหวัดเกาะกาภง ซึ่งมีแนวชายแดนธรรมชาติติดทิวเขารัหด เป็นเส้นแบ่งเขตแดนตลอดแนวยาว 165 กิโลเมตร และมีแนวอาณาเขตทางทะเลยาว 165.5 กิโลเมตร มีพื้นที่ขนาดเล็กเป็นอันดับ 4 ของภาคตะวันออก และเป็นอันดับที่ 56 ของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางสายใหม่ บางนา-บ้านปีง-แกลง-ตราด เป็นระยะทาง 315 กิโลเมตร

จุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก-หน้าด่าน

จากที่กล่าวมาข้างต้น อำเภอคลองใหญ่ นอกร江จะเป็นอำเภอที่ติดกับจังหวัดกาหกของกัมพูชาแล้ว หลายท่านอาจไม่ทราบว่าอย่างเป็นที่ตั้งของส่วนที่แคบที่สุดของประเทศไทย มีความกว้างเพียง 450 เมตรเท่านั้น ลักษณะเป็นติ่งแหลมยื่นขึ้นไปกับแนวเขารหัด ด้านขวาติดทะเล ด้านซ้ายติดชายแดนกัมพูชา ตั้งอยู่บนเส้นทางสายตราด-คลองใหญ่ บ้านโขดทราย หมู่ที่ 2 บ้านโขดทราย ตำบลหาดเล็ก บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 81-82 ก่อนที่จะถึงหน้าด่านบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก

จุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก มีจุดเริ่มต้นมาจากการค้าชายชายแดนระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา บริเวณจุดสิ้นสุดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 318 ในขณะนี้ปัจจุบันรวมเป็นส่วนหนึ่งของถนนสุขุมวิท โดยหลังการสร้างกันภายในกัมพูชาเมื่อ พ.ศ. 2529 ตลาดการค้าชายแดนบ้านหาดเล็กได้เป็นแหล่งสำหรับการแลกเปลี่ยนซื้อขายอาหารและพืชพันธุ์สำหรับอุปโภคจากในฝั่งไทย เพื่อนำไปจำหน่ายในฝั่งกัมพูชาที่จังหวัดกาหก ต่อมาจังหวัดตราดได้ประกาศให้เปิดเป็นจุดผ่อนปรนการค้า เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2538 จากนั้นได้รับการยกฐานะเป็นจุดผ่านแดนถาวรตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2540 พร้อมกับจุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก จังหวัดสระแก้ว

สำหรับจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก ในวันที่เดินทางไปถึงเป็นช่วงเวลาที่มีฝนพรวดลดเวลา เบาบางหนักบ้างเป็นระยะ ๆ ซึ่งตั้งอยู่พื้นที่ตำบลหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ ตรงข้ามกับบ้านจำ夷ยมอำเภอฉะเชิงเทรา จังหวัดกาหก ราชอาณาจักรกัมพูชา เปิดทำการทุกวันตั้งแต่เวลา 06.00 – 22.00 น. โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ CIQ ตั้งอยู่ครบทุกหน่วยงาน ทั้งส่วนของ ศุลกากร ตรวจคนเข้าเมือง ควบคุมโรค กักพืช สัตว์ ประมง และป่าไม้ โดยมีหน่วยงานความมั่นคงประจำอยู่ด้วยเช่นกัน การเดินทางครั้งนี้ได้มีโอกาสสัมผัสด้วยกัน การเดินทางครั้งนี้ได้มีโอกาสสัมผัสด้วยกัน สามารถใช้ข้อมูลว่า ส่วนใหญ่สินค้าเข้า-ออก ในบริเวณนี้จะเป็นสินค้าอุปโภค-บริโภค และสินค้าประมงเป็นหลัก สำหรับสินค้าพืชมักเป็นลักษณะของการนำเข้า-ส่งออก สำหรับการบริโภคภายใน ซึ่งลักษณะความสัมพันธ์ของประชาชนทั้งสองฝ่าย ส่วนใหญ่เป็นญาติพี่น้องกัน สามารถพูดคุยภาษาไทยได้ การเดินทางเข้ามาของชาวกัมพูชา จะเป็นลักษณะของการเข้ามาทำงานในไทย และบางครั้งเป็นการเดินทางเข้ามาเพื่อรักษาพยาบาล นอกจากนี้ ห่างจากชายแดนไทยเข้าไปในกัมพูชาไม่ไกลนัก เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจุบันค่อนข้างชนบท เหลือโรงงานอุตสาหกรรมที่เปิดกิจการประมาณ 4 แห่ง สินค้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมดังกล่าว จึงส่งผ่านเข้า-ออกในช่องทางนี้ เพราะเส้นทางคมนาคมสะดวก กว่าการเดินทางในกัมพูชา และปัจจุบันบริเวณหน้าด่านได้ขยายเส้นทางให้เป็น 2 ช่องจราจร รถบรรทุกสินค้า จึงสามารถวิ่งสวนทางกันได้โดยไม่ต้องจอดรอเมื่อไหร่ แต่ก่อน บริเวณหน้าด่านฝั่งไทยจึงเป็นแหล่งรวมของร้านค้า อุปโภคบริโภคและร้านสะดวกซื้อที่พร้อมให้บริการ ส่วนการตรวจปล่อยสินค้าของด่านศุลกากรจะดำเนินการ ณ ลานตรวจที่ห่างออกจากหน้าด่าน ราว 7-8 กิโลเมตร เนื่องจากบริเวณหน้าด่านมีพื้นที่จำกัด และเป็นพื้นที่ของเอกชนที่มีโฉนดชัดเจน แตกต่างจากพื้นที่พร้อมเดินทางบกอื่น ๆ ที่มักเป็นที่ของรัฐในรูปแบบต่าง ๆ

ทางด้านหน่วยงานความมั่นคงได้นำชุมชนที่ 71 ซึ่งเป็นพื้นที่ทับซ้อนระหว่างสองประเทศ จก.วิธีการคิดในการปันเขตแดนที่แตกต่างกันระหว่างสองประเทศ ซึ่งไทยยึดตามแนวสันปันน้ำและเส้นไอล์ทวีป ในขณะที่หน่วยงานความมั่นคงต้องปกป้องอาณาเขตของประเทศไทยโดยสุดกำลัง คงต้องย้อนกลับมาயังฝ่ายโนนイヤยว่าจะวางทิศทางของประเทศเดินดังกล่าวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไปไหนทิศทางไหน จึงได้แต่ให้กำลังใจและขอบคุณหน่วยงานความมั่นคงที่ยังปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็ง แม้ว่าจะยืนอยู่ในจุดห่างไกลเกินกว่าที่หลายคนจะมองเห็น

สินค้าพืชที่นำเข้าผ่านจุดผ่านแดนราบรื่น หาดเล็ก จากที่กล่าวมา ส่วนใหญ่เป็นพืชผัก-ผลไม้ที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีปริมาณไม่มาก ยังคงมีลักษณะการขนส่งในรูปแบบของรถเข็นให้เห็น ในขณะที่พื้นที่จุดผ่านแดนราบรื่นใหญ่ไม่มีการขนส่งในลักษณะดังกล่าวอย่างไรก็ตามอาจพบการขนห่วงและไม้บรรกรุป ซึ่งเป็นสิ่งไม่ต้องห้าม ตามพระราชบัญญัติกับพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติมเข้ามาทางช่องทางดังกล่าวบาง ร่วมกับการขนส่งเข้ามาทางเรือ

ท่าเรือเอนกประสงค์คลองใหญ่-เรืองยา

ด้านตรวจพิชท่าเรือคลองใหญ่ มีพื้นที่รับผิดชอบที่สำคัญ 3 จุดด้วยกัน คือ (1) จุดผ่านแดนราบรื่นหาดเล็ก ที่รวมท่าเรือเอนกประสงค์คลองใหญ่และท่าเรือเอกชนบริเวณใกล้เคียงเข้าไปด้วย (2) ช่องทางการค้าทางธรรมชาติบ้านท่าเส็น ตำบลแหลมกลัด อำเภอเมืองตราด และ (3) จุดผ่อนปรนการค้าบ้านมะม่วง อำเภอป่าสัก (เนิน 400) โดยปัจจุบัน คุณสุเทพ กานูจนฤทธิ์ไกร ทำหน้าที่หัวหน้าด่าน มีข้าราชการประจำสำนักงานด่าน จำนวน 2 ราย และพนักงานราชการ 1 ราย

สำหรับท่าเรือเอนกประสงค์คลองใหญ่ มีความเป็นมาที่น่าสนใจโดยเฉพาะการเกิดขึ้นและการใช้ประโยชน์ของท่าเรือดังกล่าว โดยเมื่อ พ.ศ. 2548 กรมเจ้าท่าได้ว่าจ้างที่ปรึกษา บริษัท เอทีที คอนซัลแทนท์ จำกัด ศึกษาและสำรวจออกแบบ เพื่อรับการพัฒนาชัยฝั่งตะวันออกเชื่อมต่อกับกัมพูชาและท่าเรือชายฝั่งตอนใต้ของเวียดนาม ด้วยความต้องการท่าเรือมาตรฐานและคาดการณ์การใช้ประโยชน์จากกลุ่มเป้าหมายหลัก คือเรือประมง เรือท่องเที่ยว การขนส่งสินค้าทางน้ำไปกัมพูชา และเรือโดยสารที่จะเดินทางไปเกาะหมาก เกาะกูด รวมถึงการโดยสารท่องเที่ยวทางน้ำเชื่อมโยงกับกัมพูชาและเวียดนามตอนใต้ ต่อมาใน พ.ศ. 2552 มีการศึกษาอีกฉบับโดย บริษัท ทีมคอนซัลติ้ง เอนจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด ออกแบบก่อสร้างอาคารต่าง ๆ สิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณพื้นที่ท่าเทียบเรือและแผนป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระยะเวลา ก่อสร้าง ตั้งแต่ พ.ศ. 2548-2558

และกรมเจ้าท่าตรวจรับเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2559 ผลการศึกษาดังกล่าวระบุให้ท่าเทียบเรือแห่งนี้เป็นท่าเรืออนุประสังค์ สะพานกว้าง 15.60 เมตร ยาว 2,058 เมตร สูง 6 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ความลึกหน้าท่าประมาณ 5.5 เมตร ณ ระดับน้ำทะเลปานกลาง ประกอบด้วย ท่าเทียบเรือ ท่องเที่ยว กว้าง 60 เมตร ยาว 120 เมตร ท่าเทียบเรือท่าเรือ กว้าง 15.80 เมตร ยาว 50 เมตร ท่าเทียบเรือประมง กว้าง 25 เมตร ยาว 50 เมตร อาคารบนบก 28 หลัง (คลังสินค้า อาคารตรวจสินค้า โรงอาหาร ที่พักเจ้าหน้าที่) ติดตั้งระบบไฟฟ้าน้ำประปา กลุ่มเรือเป้าหมาย เรือสินค้า ขนาดไม่เกิน 500 ตันกรอส เรือประมง เรือท่องเที่ยว และเรือตรวจการณ์ของทางราชการ

ต่อมาใน ปี 2560 กรมเจ้าท่าจัดให้เข้าตามหลักเกณฑ์กรมนารักษ์ โดย (1) อบต.คลองใหญ่ เช่า คิดค่าเช่า 3.947 ล้านบาท/ปี โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่า และ (2) เอกชนเช่า ต้องมีการประเมินค่าเช่าปีแรก 6.579 ล้านบาท ปรับค่าเช่า 9% ทุก 3 ปี แต่ไม่มีผู้เช่าเนื่องจากอัตราค่าเช่าสูงมาก โดยภาคเอกชนเห็นว่าท่าเรือมีข้อจำกัดหลายอย่างไม่เหมาะสมกับท่าเรือขนาดยังคงไม่มีการดำเนินการใด ๆ จนกระทั่ง เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2561 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบให้การท่าเรือแห่งประเทศไทย เป็นผู้บริหารท่าเรือดังกล่าว แต่ระยะเวลาผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีความชัดเจนในการใช้ประโยชน์ จากข้อมูลของหอการค้า จังหวัดตราด และผู้ประกอบการในห้องถิน เห็นว่าท่าเทียบเรือดังกล่าว มีมูลค่าการลงทุนเกือบ 1,300 ล้านบาท ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยผลจากการรับฟังความเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ จากทั้งภาครัฐและเอกชน ที่การท่าเรือแห่งประเทศไทย จัดขึ้น พบรหัสสูตร 5 ประเด็น คือ (1) ท่าเรือ **mixed-used** การนำท่าเรือแต่ละประเภทมาไว้ในพื้นที่เดียวกันเพื่อเพิ่มมูลค่า ไม่เหมาะสมในการใช้งาน และพื้นที่การใช้งานขนส่งสินค้า ติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เพียงพอ

(2) ท่าเรือจำกัดขนาดเรือสินค้าต่ำกว่า 500 ตันกรอส ไม่สามารถรับเรือ สินค้าและเรือท่องเที่ยว (cruise) ขนาดใหญ่ และต้องแบ่งขั้นกับท่าเรือ ขนส่งสินค้าออกชนที่อยู่ใกล้เคียงกัน และข้อตกลงการเดินเรือ 3 ประเทศ (ไทย กัมพูชา เวียดนาม) ยังไม่แล้วเสร็จไม่มีการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ (3) มูลค่าทางเศรษฐกิจ สภาพการค้าชายแดนเปลี่ยนเป็นการขนส่งทางบก ที่สะท้อนความกว้างขวาง และส่องอกทางจังหวัดสระแก้วถึงร้อยละ 65 และการขนส่งขนาดใหญ่นิยมไปใช้ท่าเรือที่จังหวัดระยอง และชลบุรี ที่ใกล้แหล่งผลิตมากกว่า (4) ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการท่าเรือแห่งประเทศไทยขาดความพร้อมและไม่มีมาตรการส่งเสริม สิทธิประโยชน์จุใจให้เข้ามาบริหารและใช้ท่าเรือ โดยเฉพาะอัตราค่าเช่า ของกรมธนารักษ์สูงมาก และ (5) จาสภาพการณ์ดังกล่าวท่าเรือคลองใหญ่ จึงควรนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวมากกว่า ทั้งนี้ การที่กรมเจ้าท่า ไม่ได้พัฒนาท่าเรือให้รองรับขนาดเกินกว่า 500 ตันกรอส ที่เป็นข้อจำกัดสำคัญ ทำให้ economy of scale ไม่ได้ เรือสินค้าขนาดเล็ก ไปกัมพูชาไม่คุ้มทุน และการทำท่าเรือ mixed-used ไม่เหมาะสมสมตั้งแต่ การศึกษาสำรวจออกแบบและวัสดุประสงค์โดยเฉพาะท่าเทียบเรือประมง กับท่องเที่ยวอยู่ด้วยกัน และท่าเรือประมงไม่มีพื้นที่สำหรับการประมูล การขนส่งรถที่มารับสัตว์น้ำเพียงพอ ประเด็นสำคัญ คือ ผลการศึกษา คาดว่า พ.ศ. 2560-2570 มูลค่าการค้าชายแดน ข้ามแดน พ.ศ. 2560 จะมี ปริมาณสินค้าส่งออก 698,481 ตัน พ.ศ. 2566 เพิ่มขึ้น 880,826 ตัน และพ.ศ. 2570 เพิ่มขึ้น 1 ล้านตัน และจะมีเรือประมงเข้า 21,000 เที่ยว/ปี ซึ่งในความเป็นจริงไม่ได้เป็นไปตามผลการศึกษาที่คาดการณ์ ดังนั้นท่าเรือ จึงไม่เหมาะสมกับการขนส่งสินค้าและการประมง ควรพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยว มากกว่า เพราะองค์ประกอบ capacity พร้อม สำนักงานของศุลกากร กรมเจ้าท่า ท่องเที่ยว และลานจอดไฮติคอปเตอร์

ในส่วนของด่านตรวจพิชท่าเรือ คลองใหญ่ได้ขอใช้ประโยชน์จากพื้นที่ของ ท่าเรือเนกประสงค์คลองใหญ่ เป็นที่ตั้งของ สำนักงานซึ่งเป็นอาคารชั้นเดียวตั้งอยู่ภายใน ท่าเรือ ปัจจุบันนับว่าเป็นหน่วยงานเดียว ของฝ่าย quarantine ที่ได้ใช้ประโยชน์ ของพื้นที่ท่าเรือแห่งนี้ โดยไม่มีการเข้าเทียบท่า ของเรือใด ๆ ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ การนำเข้า-ส่งออก ส่วนใหญ่จึงเป็น การเข้าตรวจสอบในท่าเรือเอกชน และ ด้วยสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าประมง ด่านตรวจสัตว์น้ำจึงเป็นด่านสำคัญโดยมี สำนักงานชั่วคราว ประจำ ณ ท่าเรือเอกชน ที่มีการเข้าเทียบท่าของเรือประมง ในส่วนของสินค้าพิช เมื่อมีการแจ้งนำเข้า พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าตรวจสอบ ณ ท่าเรือที่แจ้งนำเข้า สินค้าที่นำเข้าส่วนใหญ่ เป็นหอยและไม้บรรลุน้ำ ข้อมูล พ.ศ. 2565 มีการนำเข้าหอย รวม 442 ตัน ไม้บรรลุน้ำ 395 ตัน ใน พ.ศ. 2566 (มกราคม - สิงหาคม) มีการนำเข้าหอย 325 ตัน และไม้บรรลุน้ำ 307 ตัน โดยในช่วงก่อนที่ยังไม่มีการกำหนด ด่านนำเข้าของผลมะพร้าวแก่ปอกเปลือก มีการแจ้งนำเข้ามะพร้าวจากเวียดนามด้วย แต่เมื่อกำหนดด่านนำเข้าเฉพาะ ด่าน ศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง และด่าน ศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ จึงไม่มีการแจ้ง นำเข้ามะพร้าวอีกเลย

ช่องทางธรรมชาติบ้านท่าเส็น-จุดผ่อนปรน การค้าบ้านมะม่วง-เส้นทางวิถีชีวิต

จุดต่อไปที่ด่านตรวจพืชท่าเรือคลองใหญ่รับผิดชอบคือ ช่องทางธรรมชาติบ้านท่าเส็นติดกับบ้านทมอดา ตำบลทมอดา อำเภอเวียงเวล จังหวัดโพธิสัต กัมพูชา ปัจจุบันยังคงไม่มีการเปิดให้มีการผ่านเข้า-ออก อนุญาตให้ผ่านเข้า-ออก เฉพาะกรณีความจำเป็นเร่งด่วนเท่านั้น เช่น การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย โดยหน่วยงานความมั่นคงเฝ้าระวังในพื้นที่ คือ กองร้อยทหารพวนนาวิกโยธินที่ 513 อย่างไรก็ตาม เส้นทางการเดินทางไปยังช่องทางธรรมชาติดังกล่าว ในฝั่งไทยได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับการเปิดเป็นจุดผ่านแดนแต่อาจไม่เหมาะสมสำหรับการขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุกขนาดใหญ่ ความพยายามในการเปิดช่องทางธรรมชาติตั้งกล่าว ยังคงมีประเด็นปัญหาพื้นที่ทับซ้อน โดยมีปัญหาการก่อสร้างอาคารกาสิโน สิ่งปลูกสร้าง และสวนผลไม้ที่ล้ำเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งผิดข้อตกลงตาม MOU พ.ศ. 2543 ที่ทั้งสองประเทศทำความร่วมกัน โดยที่ผ่านมาฝ่ายไทยได้มีการประท้วงทั้งในระดับพื้นที่และระดับรัฐบาล แต่ยังไม่มีความชัดเจนในประเด็นดังกล่าว อีกทั้งฝ่ายกัมพูชาไม่ได้ออนุญาตให้ชาวกัมพูชาใช้ช่องทางดังกล่าวในการเดินทางเข้าประเทศไทย ช่องทางธรรมชาติบ้านท่าเส็น จึงยังคงอยู่ในการเฝ้าระวังของหน่วยงานความมั่นคงดังกล่าว

ส่วนจุดผ่อนปรนการค้าบ้านมะม่วง หรือเนิน 400 ตั้งอยู่ที่ บ้านมะม่วง ตำบลนรี อำเภอป่ารี จังหวัดตราด ติดกับพื้นที่ของกัมพูชา บ้านฉออราก อำเภอสำริด จังหวัดพระตะบอง เป็นจุดผ่อนปรนที่เปิดทุกวันกำหนดเวลาเปิด - ปิด ตั้งแต่เวลา 06.00 – 18.00 น. มีชาวกัมพูชาผ่านเข้า-ออก โดยใช้บัตรผ่านแดน และฝ่ายความมั่นคงของทั้งสองประเทศประจำการอย่างใกล้ชิดกัน เป็นจุดผ่อนปรนที่มีลักษณะของการพึ่งพาอาศัยกับของทั้งสองฝ่าย สภาพของเส้นทางคมนาคมในฝั่งไทยมีความสะอาดสวยงาม พื้นที่กว้างขวาง ถนนลาดยาง การจราจรที่เกี่ยวข้องด้าน CIQ เข้าปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วน ทุกหน่วย ในระดับท้องถิ่นทั้งสองฝ่าย คือ จังหวัดตราดและจังหวัดพระตะบอง มีจุดร่วมกันที่จะพัฒนาจุดผ่อนปรนการค้าแห่งนี้ให้มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างความเจริญเติบโตของการค้าชายแดนและการลงทุนระหว่างกัน เป็นการเปิดประตูให้กันและกัน ร่วมแบ่งปันความเจริญ มั่นคง มั่งคั่ง เป็นประตูสู่มิตรภาพสำหรับประชาชนของทั้งสองฝ่ายให้ยั่งยืนการตลาดดิจิทัล ส่วนการบริการด้านการเดินทางและสถานที่ท่องเที่ยว จังหวัดตราดและจังหวัดพระตะบอง นำเสนอจุดเด่นที่น่าสนใจ เช่น แม่น้ำโขง ภูเขาหินปูน วัดมหาธาตุ ฯลฯ ที่นักท่องเที่ยวสามารถสำรวจและสัมผัสถึงความงามของธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว จุดผ่อนปรนแห่งนี้เป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา ช่วยสนับสนุนเศรษฐกิจทั้งสองประเทศ รวมทั้งพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีมนต์เสน่ห์ ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างด้าว สร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้ ต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและตรวจสอบในพื้นที่ ควบคุมการเดินทางเข้า-ออก หรือออก-เข้า ของชาวต่างด้าว ตลอดจนการเฝ้าระวังความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ รวมทั้งการจัดการขยะและการอนุรักษ์ทรัพยากรางกาย ที่สำคัญยิ่ง ในการดำเนินการดังกล่าว ต้องมีความร่วมมือจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือชุมชนท้องถิ่น ที่ต้องร่วมมือกัน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทั้งสองประเทศ

โดยอนุญาตให้มีการซื้อขาย และเปลี่ยนสินค้าอุปโภค บริโภค ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน แต่ต้องไม่เป็นสินค้า ต้องห้ามตามกฎหมาย หากสินค้าใดมีระเบียบกฎหมายนั้น ซึ่งการนำเข้า-ส่งออก และมูลค่าการค้า ให้เป็นไปตามกฎหมายศุลกากรหรือระเบียบกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ด้านศุลกากรที่รับผิดชอบในพื้นที่ ควบคุมสินค้า และพาหนะที่นำเข้ามา หรือออกใบอนุญาตพาณิชย์ และให้อำเภอป่าໄเรเป็นหน่วยงานหลัก ในการประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดระเบียบและดำเนินมาตรการรักษาความสงบเรียบร้อย ในพื้นที่ ซึ่งด้านตรวจพืชฯท่าเรือคลองใหญ่ได้ให้ความสำคัญ ต่อการให้ความรู้แก่หน่วยงานฝ่ายความมั่นคงในการเฝ้าระวังการปฏิบัติงานตามกฎหมายที่ด้านตรวจพืช รับผิดชอบโดยเฉพาะการส่งออกพืชสงวน ซึ่งมีการยึดหน่อพันธุ์สับปะรดจากจุดผ่อนปรนดังกล่าวด้วย

นอกจากการกิจกรรมการตรวจการนำเข้า-ส่งออก ณ จุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่อนปรนแล้ว ยังมีการกิจกรรม ตรวจส่งออกเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดด้านสุขอนามัย พืชของประเทศไทยทางในความรับผิดชอบ โดยเฉพาะ ในฤดูผลไม้ ซึ่งมีการตรวจการส่งออกสำหรับโรงคัดบรรจุ ผลไม้ในพื้นที่ จำนวน 6 โรง และ โรงคัดบรรจุมังคุด จำนวน 3 โรง ในฤดูกาลผลิต ที่ผ่านมา มีการส่งออกทุเรียน รวม 6,921 ตัน และมังคุด รวม 849 ตัน ตลอดจนได้ส่งพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าร่วม การปฏิบัติงานตรวจร่วมกับหน่วยงานอื่น และตรวจสอบ ผลไม้ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีร่วมกับด้านตรวจพืชจันทบุรี ในฤดูกาลส่งออกอีกด้วย

การปฏิบัติงานของด้านตรวจพืชคลองใหญ่ นับว่า มีความหลากหลายของสถานที่ปฏิบัติงาน ถึงแม้ว่าชนิดของสินค้าไม่มีความหลากหลายมากนัก แต่อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมนั้นว่าเป็นด้านตรวจพืชอีกแห่งหนึ่งที่การปฏิบัติงานมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อความสำเร็จของการดำเนินงานจำนวนมาก โดยเฉพาะประเด็นความอ่อนไหว ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับพื้นที่ ดังนั้น ความสามารถในการเชื่อมประสานความร่วมมือระหว่าง ทุกภาคส่วน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันในการกิจของ ด้านตรวจพืชได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องทุกรายระดับ เป็นกำลังใจให้กันและกันต่อไป

ขอบคุณข้อมูล : ด้านตรวจพืชท่าเรือคลองใหญ่
ด้านศุลกากรคลองใหญ่ ด้านตรวจประเมิงตราด
<https://www.trat.go.th/admin/index.php#>
<https://www.prachachat.net/local-economy/news-1345688>
<https://www.uasean.com/dogtech/3460>
<https://www.thanettakij.com/economy/535891>
<https://www.thanettakij.com/business/trade-agriculture/554952>

ดำเนินการดังนี้

พบกันใหม่บนหน้า
สวัสดี...อังคณา
กองบรรณาธิการจดหมายป่าวพลีบฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
E-mail: ang.moac@gmail.com

รายงาน นวัตกรรม

มะพร้าวน้ำหอมจัดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย

พ.ศ. 2562 ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอมประมาณ 127,873 ไร่ ผลผลิตรวมแล้ว 325,812 ตัน หรือ 2.54 ตันต่อไร่ ซึ่งมากกว่ามะพร้าวแกงที่ผลิตได้ 1.03 ตันต่อไร่ จากรายงานการทดลองเบรียบวิธีการให้บุญแก่มะพร้าวน้ำหอมปลูกในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ของ คุณปยุดา สลับครร นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี (ศวพ. ราชบุรี) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 กรมวิชาการเกษตร ระบุว่า การส่งออกมะพร้าวน้ำหอม สร้างรายได้มากกว่า 2 พันล้านบาทต่อปี และมีแนวโน้มการส่งออกเพิ่มขึ้น ทำให้มีการขยายพื้นที่ ปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ กันมากขึ้น

ทดลองปลูกมะพร้าวน้ำหอม บนพื้นที่ ดินถุง ทำปลูกเชิงต้ม

ในพื้นที่ภาคกลางปลูกกันมากในพื้นที่จังหวัดราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครปฐม รวมถึงจังหวัดอ่างทองและปทุมธานีด้วย

คุณปัญญา สลับศรี กล่าวว่า จังหวัดราชบุรีปลูกมะพร้าวน้ำหอมมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไทย มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอมกว่า 80,000 ไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ที่อำเภอเมือง อำเภอคำเนินสะเดว อำเภอบางแพ และอำเภอวัดเพลง

การปลูกมะพร้าวน้ำหอมที่จังหวัดราชบุรี สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม จะเป็นการปลูกแบบยกร่องสวน ซึ่งต่างจาก การปลูกมะพร้าวในพื้นที่ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ราบและที่ดอน ไม่มีการยกร่องสวน ซึ่งจะไม่ได้รับน้ำและรากอาหารอย่างสม่ำเสมอ ทำให้คุณภาพและปริมาณผลผลิตไม่เท่ากับการผลิตมะพร้าวน้ำหอมในที่ลุ่ม อย่างไรก็ตาม การใส่ปุ๋ยสามารถเพิ่มผลผลิตมะพร้าวน้ำหอมได้ถึง 5,000 – 6,000 ผลต่อไร่ต่อปี

ทดลองปลูกมะพร้าวในพื้นที่ดินลูกรัง

รายงานจากการพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2564 ระบุว่า จังหวัดราชบุรี มีพื้นที่ปลูก 100,693.18 ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกมะพร้าว พื้นที่เหมาะสมสูง 77,220.47 ไร่ เหมาะสมปานกลาง 37.81 ไร่ เหมาะสมเล็กน้อย 2,677.62 ไร่ และไม่เหมาะสม 20,757.28 ไร่

คุณปัญญา กล่าวว่า แปลงที่ทำการทดลองศึกษาการปลูกมะพร้าวน้ำหอมเป็นพื้นที่อยู่ในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี ต.เขาช่องรุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี เป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกมะพร้าว พื้นที่ดินมีเศษหินหรือลูกรังปนอยู่มาก ไม่มีการให้ปุ๋ยเคมีเนื่องจากเคยเป็นแปลงมะพร้าวอินทรีย์ รูปแบบการปลูกไม่ได้เป็นแบบร่องสวนเหมือน อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี จ.สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม

“เราได้ทำการทดลองการให้ปุ๋ยการผลิตในรูปแบบที่แตกต่างกัน ทั้งการให้ปุ๋ยเคมีตามปกติ และการให้ปุ๋ยในระบบน้ำ เพื่อศึกษา เปรียบเทียบปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ศึกษาด้านทุนเพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรที่ทำการสวนมะพร้าวในที่ดอน”

คุณปัญญา วางแผนทดลอง 4 กรรมวิธี กรรมวิธีละ 5 ช้าช้าละ 4 ตัน ดังนี้

- ให้ปุ๋ยตามวิธีของเกษตรกร ปุ๋ยสูตร 16-16-16 อัตรา 1 กิโลกรัม/ตัน
- ให้ปุ๋ยตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร สูตร 13-13-21 อัตรา 4 กิโลกรัม/ตัน/ปี
- ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินทางระบบน้ำ
- ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยหัวน้ำปุ๋ยลงดินตามปกติ ใช้สูตร 21-0-0 อัตรา 1.51 กิโลกรัม/ตัน สูตร 18-46-0 อัตรา 1.13 กิโลกรัม/ตัน และสูตร 0-0-60 อัตรา 1.40 กิโลกรัม/ตัน

ในทุกกรรมวิธี นอกจากกรรมวิธีที่ 4 ใส่ปุ๋ยคอกทุก 6 เดือน อัตรา 20 กิโลกรัม/ตัน การใส่ปุ๋ยเคมีหัวน้ำรอบโคนต้น ระยะห่าง 1.5 - 2 เมตร หรือประมาณ $\frac{1}{2}$ ของความยาวใบ

คุณปัญญา บอกว่า นอกจากรักษาดูแลรักษาด้วยวิธีการให้ปุ๋ยจากเดิมที่หัวน้ำบนดินมาเป็นการละลายปุ๋ยแล้วให้ไปในระบบการให้น้ำอีกด้วย

เก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์ ก่อนการทดลองปลูก

คุณปยุดา ได้ทำการทดลองปลูกมะพร้าว 200 ต้น บนพื้นที่ 5 ไร่ ก่อนลงมือปลูก ได้ทำการสูมตัวอย่างดิน มากวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมีและฟิสิกส์ พบว่า ดินขันบน และดินชั้นล่างเป็นดินร่วนปนทราย ปริมาณฟอสฟอรัส อยู่ในระดับต่ำมาก และโปแทสเซียมอยู่ในระดับสูง ปริมาณอินทรีย์อยู่ในระดับต่ำ

ดังนั้นจึงใส่ปุ๋ยอินทรีย์ลงไปในอัตรา 30 - 60 กิโลกรัม/ตัน/ปี และมีส่วนประกอบของซัลเฟอร์ เช่น 21-0-0 แทนปุ๋ยยุเรีย 46-0-0 เพื่อส่งเสริมการออกของลดลงเกษตร

คุณปยุดา กล่าวว่า หลังจากการทดลอง พบร่วม ปริมาณอินทรีย์ต่ำในดินเพิ่มขึ้นทุกกรรมวิธี คือ เมื่อ เปรียบเทียบกับดินระดับบนและระดับล่างก่อนทำการทดลอง จากการใส่ปุ๋ยกอกทุก 6 เดือน ปริมาณธาตุอาหารในดิน หลังการทดลอง มีปริมาณธาตุอาหารฟอสฟอรัสในดิน เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ส่วนโปแทสเซียมในดินของกรรมวิธีที่ 3 มีค่า 143.4 mg/kg ซึ่งมากกว่าก่อนทำการทดลองและมากกว่ากรรมวิธีอื่น ๆ

“เรามาระบุได้ว่า การใส่ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน หลังจากการใส่ปุ๋ยไปแล้ว ทำให้ปริมาณอินทรีย์ต่ำ ฟอสฟอรัส โปแทสเซียมเพิ่มขึ้น นอกจากนั้น ยังมีรายงานของ คุณพิพยา ไกรทอง ผู้อำนวยการ ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร และคณะ เมื่อ พ.ศ. 2559 ทำการทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร การจัดการธาตุอาหารที่เหมาะสมในการผลิตมะพร้าวน้ำหอม เมื่อใส่ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดินจะให้จำนวนผลผลิตสูงที่สุดคือ 238 ผล/ตัน”

สำรวจพื้นที่สวนมะพร้าวก่อนที่จะดำเนินการทดลองเมื่อ พ.ศ. 2562

สภาพอากาศ อุณหภูมิ และน้ำ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโต

ปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโตของมะพร้าวนอกจากดินและปุ๋ยที่เหมาะสม โดยการใส่ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดินแล้ว สภาพอากาศ อุณหภูมิ และน้ำ ก็มี ความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของมะพร้าว

อุณหภูมิมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช หากอุณหภูมิสูงเกินไป จะทำให้ การระเหยของน้ำในดินเร็วขึ้น พืชขาดน้ำส่งผลต่อการ คายน้ำ และสูญเสียธาตุอาหารในปริมาณมากกว่าปกติ

อุณหภูมิเฉลี่ยที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโต คือ 27 องศาเซลเซียส (อุณหภูมิในช่วง 19 - 35 องศาเซลเซียส) ต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส มีผลต่อ กระบวนการสังเคราะห์แสงของพืช เจริญเติบโตช้า การ ออกรดออกตัวผู้และตัวเมียน้อยลง ส่งผลให้ประสิทธิภาพ การผสมพันธุ์น้อยลง

ส่วนความชื้นสัมพัทธ์มีผลโดยตรงต่อการคายน้ำของพืช หากความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศสูง จะทำให้พืชคายน้ำน้อยลง ส่งผลให้การลำเลียงแร่ธาตุอาหารต่าง ๆ จากรากไปสู่ใบลดลง ความชื้นสัมพัทธ์ที่เหมาะสมในแปลงมะพร้าวจะทำให้การเจริญเติบโตดี การผสมพันธุ์ของลองเกรสเกิดขึ้น ทำให้ผลผลิตของมะพร้าวน้ำหอมมากขึ้นตามไปด้วย ความชื้นที่เหมาะสมไม่ต่ำกว่า 70%

ในพื้นที่ปลูกมะพร้าวครัวมีปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร/ปี และมีฝนตกสม่ำเสมอทุกเดือน

หากฝนแล้งติดต่อกันนาน 3 เดือน หรือปริมาณน้ำฝนต่ำกว่า 50 มิลลิเมตร จะส่งผลต่อการให้ผลผลิตเนื่องมะพร้าวต่อผลลดลงได้ การให้น้ำที่เหมาะสมอยู่ที่ปริมาณ 60 ลิตร/วัน/ต้น ในแบบมนิสปริงเกอร์ คุณปยุดาภล่า

ติดแท๊กเพื่อนับจำนวนดอกตัวเมียในแต่ละเดือน

ทดลองปลูกมะพร้าว ต.เขาชะจุ่ม เป็นงานที่ยากมาก

คุณปยุดา กล่าวว่า งานทดลองปลูกมะพร้าวในพื้นที่ ต.เขาชะจุ่ม เป็นงานท้าทาย สำหรับนักวิจัยที่จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ ยอมรับว่าเป็นโจทย์ที่ยากมากในเรื่องของการจัดการแปลงที่มีความแตกต่างจากสภาพที่เหมาะสมต่อการปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ราบลุ่ม มีการยกกระชับ อีกทั้งดินก็มีความแตกต่างกัน รวมทั้งปริมาณฝน ความชื้นสัมพัทธ์ที่แตกต่างกันมาก

คุณปยุดา เล่าว่า เมื่อดำเนินการทดลองในช่วง พ.ศ. 2562 - 2563 ประสบปัญหาฝนไม่ตก แล้งติดต่อกัน 3 เดือน ทำให้ผลผลิตหลุดร่วง นักวิจัยต้องนำหลักวิชาการทุกวิธีมาช่วยให้มะพร้าวสามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ ทั้งในเรื่องการตัดทางใบ ให้เหลือครึ่งหนึ่ง การตัดทางใบแก่ออก และการคลุมโคนดัน

ติดตั้งและทดสอบระบบการให้น้ำพืชอัตโนมัติ
จากสถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม

การหลุดร่วงของมะพร้าวเนื่องจากอาการร้อน

“ได้มีการนับผลอ่อนอายุ 2 เดือน ปรากฏว่ามีจำนวนลดลงมากถึง 40% ของจำนวนดอกที่ผสมติด และเหลือจำนวนผลที่เก็บเกี่ยวเป็นผลอ่อนน้อยมาก ประมาณ 20% ของจำนวนดอกที่ผสมติด บางพันธุ์หลายเหลือเพียง 1 ผล เนื่องจากสภาวะอากาศที่ร้อนถึง 42 องศาเซลเซียส แล้งจัด ถึงแม้จะให้น้ำร่วมด้วย ก็ยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาผลและสร้างความสมบูรณ์ของผลอ่อน”

ผลผลิตมะพร้าวน้ำหอมที่แปลงทดลอง

แต่เมื่อพันธุ์ของช่วงแล้งติดต่อไปในช่วง พ.ศ. 2563 - 2564 ปริมาณของผลผลิตไม่แตกต่างกันกับพื้นที่ของเกษตรกรที่เป็นร่องสวน แต่ในเรื่องของคุณภาพ คือขนาดของผล เนื้อและน้ำจะพร้อมอย่างกว่า ถ้าเปรียบเทียบในเรื่องของเกณฑ์มาตรฐานการส่งออกไปต่างประเทศ

คุณปัญญา บอกว่า จากงานวิจัยการปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมนี้ ทำให้ทราบว่า สำหรับเกษตรกรหรือผู้สนใจที่มีความต้องการปลูกมะพร้าวในพื้นที่ต่าง ๆ นอกจากเนื้อจากพื้นที่เป็นร่องสวน ข้อคำนึงที่สำคัญคือ ปริมาณน้ำที่เพียงพอต่อความต้องการของมะพร้าวน้ำหอมเป็นหลัก รวมถึงการจัดการธาตุอาหารให้เพียงพอ

แปลงมะพร้าวที่เริ่มให้ผลผลิตกช่วงเดือน ม.ค. ถึง มี.ค.

สรุปผลการทดลอง การปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่นอกเขตความเหมาะสม ถ้าให้ปุ๋ยทางระบบน้ำโดยใส่ปีละ 4 ครั้ง จำนวนดอกตัวเมียต่อจัน ดีกว่าไม่มีระบบน้ำ แต่ด้วยสภาวะอากาศร้อน ฝนทึ่งช่วง ทำให้มีการหลุดร่วง และมีผลผลิตเพียง 227 ผล/ต้น/ปี

ดังนั้น เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าว สามารถใช้วิธีให้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินทางระบบน้ำ (กรรมวิธีที่ 3) จะช่วยลดต้นทุนค่าจ้างแรงงานได้ ทำให้มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า และมีผลตอบแทนมากกว่าวิธีอื่น ถึงแม้ผลจะเล็กและน้ำหนักผลน้อยกว่าเกณฑ์โรงงานรับซื้อก็สามารถจำหน่ายเป็นมะพร้าวคั่นหรือเจียได้

สนใจสอบถามข้อมูล
การปลูกมะพร้าวน้ำหอมในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม
ได้ที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี
ต.เขชาชัย อ.โพธาราม จ.ราชบุรี 70120
โทร. 0 3224 0959 และ 09 4679 4258

การเพาะเลี้ยงเอ็มบริโอในสภาพปลอดเชื้อ

ของมะพร้าว กลุ่มต้นเตี้ย ๖ สายพันธุ์

สุภารณ์ สาชาติ¹ และ อรทัย รณัฐชัย²

สายพันธุ์	ความยาวเฉลี่ย ของเอ็มบริโอ	การออกของเอ็มบริโอ เลี้ยงบนอาหารแข็ง สูตร Y3 ในที่มีดินนาน 2 เดือน	พัฒนาเป็นต้นอ่อน เลี้ยงบนอาหารแข็ง สูตร Y3 ในที่สว่างนาน 2 เดือน	พัฒนาเป็นต้นสมบูรณ์ เลี้ยงในอาหารเหลว สูตร Y3 ในสว่างนาน 10 เดือน
น้ำหอม				
น้ำหวาน	ความยาว 0.79 เซนติเมตร	เกิดراكแรกเกิดที่ เกิดยอดที่ 4-5 สัปดาห์ 4-6 สัปดาห์		
ทุ่งเคล็ด	ความยาว 0.91 เซนติเมตร	เกิดراكแรกเกิดที่ เกิดยอดที่ 3-4 สัปดาห์ 4-5 สัปดาห์		
ปะทิว	ความยาว 0.71 เซนติเมตร	เกิดراكแรกเกิดที่ เกิดยอดที่ 3-4 สัปดาห์ 4-5 สัปดาห์		
หมูสีเหลือง	ความยาว 0.69 เซนติเมตร	เกิดراكแรกเกิดที่ เกิดยอดที่ 3-4 สัปดาห์ 4-5 สัปดาห์		
พวงร้อย	ความยาว 1.05 เซนติเมตร	เกิดراكแรกเกิดที่ เกิดยอดที่ 3-4 สัปดาห์ 4-5 สัปดาห์		

สถาบันวิจัยพืชสวน 50 ซอยสุวรรณว่าจกสิกิจ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทร: 02-940-5484

โทรศัพท์: 092-594-6992 Email: sachati@hotmail.com

ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร 70 ม.2 ต.วิสัยได อ.สวี จ.ชุมพร โทร: 07-755-6073 โทรศัพท์: 064-623-9566 Email: chump1@doa.in.th

การนำเข้า ถั่วลิสง กับ กวัญชัยกักพีช

ถั่วลิสง (*Arachis hypogaea* L.) อยู่ในวงศ์พาบازึ้ว์ Fabaceae

ทุกส่วนเป็น “สิ่งกำกัด” ตามกฎหมายกักพืช
สามารถนำเข้า-นำ出去ได้จากทุกประเทศ

ຕັນກລ້າ/ເມລືດພັນຮູ

*ห้ามใช้วัสดุปลูก เป็น ดิน
แกลง บุยมะพร้าว (เนื่องจาก
เป็นสิ่งที่อ่อนห้าม) ใช้ พิทกนอส
/หรือนำเข้าแบบเปลือยราข ได้

ถั่วสีสังข์เบลือก

ห้ามมีเดินติดมากับสินค้า
(เนื่องจากเป็นสิ่งต้องห้าม)

ถ้วนสังกะเทาะเปลือก

เอกสารประกอบการเจ้งนำเข้า

- ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary certificate) จากประเทศไทย

หนังสือรับรองส่วนขยายพันธุ์พืชว่าไม่ใช้พืชตัดต่อสารพันธุกรรม (Non GMOs Certificate) กรณีนำเข้าส่วนขยายพันธุ์

แจ้งการนำเข้า พ.ก. 5 ผ่านระบบ NSW ของกรมวิชาการเกษตร <http://nsw.doa.go.th/public/> ปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าที่กรมวิชาการเกษตรประกาศกำหนด

ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานสินค้าเกษตร บกช. 4702-2557 →

กลุ่มวิชาการ สำนักควบคุมพิชและวัสดุการเกษตร
E-mail : Technical_ard@hotmail.co.th
ข้อมูล ณ วันที่ 8 กันยายน 2565

ພລິບ
ກະນົດ

ກ້າວຍຸດມ່າງກວິຈິບແລະ ພື້ນນາກາງເກະຕາກ

ວັດຖຸປະສົງຄໍ

- เพื่อเพย์พร้อมผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
    - เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจ การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
    - เพื่อเพย์พร้อมปัจจัยทางวิชาการที่ต้องกัน ณ จังหวัดตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ກ່ຽວຂ້ອງ : ຂະພາຍັນ ຈົນກຣີຄົງ ກໍາສັນຍາກຸນ ແມ່ນເຈັດ ພະຍົກົກ ໄກໂຍຮືນ ວິລາວັນຍ ໄກຮ່ວງລູ ດົກເປົາ ປັນຕົ້ນ
ໃຫຍ່ ມາດວິວ : ຄວາມສະເໜີ

กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณภูมิ จันตนาภรณ์ งานสุทธา นรุส วงศ์ครุฑ์ จันทร์วี จิตราษฎร์
ผู้ช่วย : ภัณฑ์ญาณี ไพรัตน์

ເໜີຄົມໄປ : ປດ ແຫວ ແດນ ແຈນ ດອນເກມ ດາວເຮືອງ

ບັນກຶກຂ້ອມລຸ : ສປພຈຕ່າງ ຍະລາ

ຈັດສັງ : ວິໄລວຣຣນ ຄຣີພັບກ

สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร

ໂທສັບພົກ : 0 2561 2825 ໂທສາດ : 0 2579 4406

E-mail : prdoa55@gmail.com

พิมพ์ที่ : ทิริปเปี้ยล ครีเอทิกส์ โทรศัพท์ : 0 2047 6778